

เศรษฐกิจโลกปีใหม่...สดใสจริงหรือ?

จารุพัฒน์ พานิชย์

ผู้อำนวยการฝ่ายรับประกันการส่งออก

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (EXIM BANK)

jarupatp@exim.go.th

คงยังไม่สายไปนะครับที่จะกล่าวสวัสดิ์ปีใหม่ท่านผู้อ่านที่เคารพทุกท่าน ในปีที่แล้วเศรษฐกิจไทยและโลก ได้ผ่านเรื่องราวต่างๆ มากมายทั้งที่เกิดจากด้านเศรษฐกิจและการเมือง ผมขอยกตัวอย่างเรื่องที่มีผลกระทบต่อผู้ที่ดำเนินธุรกิจการค้าระหว่างประเทศอย่างเห็นได้ชัดเรื่องหนึ่งคือ **อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาท** ในช่วงครึ่งปีแรก ค่าเงินบาทแข็งค่าจนต่ำกว่าระดับ 30 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ พอผ่านครึ่งปีหลังเท่านั้นค่าเงินบาทก็กลับจากหน้ามือเป็นหลังมือ คือ ค่าเงินบาทอ่อนค่าอย่างต่อเนื่องจนถึงสิ้นปี จนมีบางคนลุ้นว่าจะแตะ 34 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐหรือไม่ แล้วทำไมถึงกลับทางกันอย่างนั้น

เหตุผลง่าย ๆ คือ ผลกระทบจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในทำให้เงินทุนเคลื่อนย้ายเข้าและออกจากไทย เมื่อเงินทุนไหลเข้ามาเป็นจำนวนมากและต่อเนื่อง ค่าเงินบาทก็แข็งค่าขึ้น และพอช่วงครึ่งปีหลังเงินทุนไหลออกจากประเทศมากจากข่าวมาตรการลด QE ของสหรัฐฯ และปัจจัยทางการเมืองในประเทศ ค่าเงินบาทก็อ่อนค่าลง ทำไมผมจึงยกเรื่องค่าเงินมาเป็นตัวอย่างว่า**การทำธุรกิจมีความเสี่ยง** เมื่อค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้น ผู้ส่งออกก็มีโอกาสที่จะขาดทุนหรือขายสินค้าไม่ได้ ขณะที่ผู้นำเข้าอาจได้กำไรมากขึ้น แต่เมื่อค่าเงินกลับพลิกผันเพียงช่วงเวลาสั้นๆ ผู้นำเข้าที่คาดว่าจะมีกำไรจากค่าเงินอาจต้องขาดทุน ขณะที่ผู้ส่งออกอาจได้รับสัมผัสนอกจากเหตุการณ์เดียวกัน แต่ถ้าเรามีวิธีป้องกันความเสี่ยงที่เหมาะสมและพอใจกับกำไรจากธุรกิจปกติแล้ว เราก็จะมีภูมิคุ้มกันความเสียหายหรือการเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบต่อธุรกิจได้ดียิ่งขึ้น

เศรษฐกิจโลกปีนี้ดูเหมือนว่าจะสดใสขึ้น เพราะมีสัญญาณที่ดีว่าประเทศเศรษฐกิจหลักของโลกเริ่มฟื้นตัว เช่น นางคริสทีน ลาการ์ด กรรมการผู้จัดการใหญ่ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF) แถลงที่กรุงไนโรบี เมืองหลวงของเคนยา ว่า IMF จะปรับตัวเลขประมาณการความเติบโตของระบบเศรษฐกิจโลกในปีให้สูงขึ้นอีกครั้ง จากที่คาดไว้เดิมว่าจะเติบโตในอัตราร้อยละ 3.6 เพราะนับจากเดือนตุลาคมเป็นต้นมา ระบบเศรษฐกิจสหรัฐฯ ดีขึ้นมาก เห็นได้จากตัวเลขการว่างงานเดือนพฤศจิกายนที่ลดลงเหลือร้อยละ 7 จากร้อยละ 7.3 ในเดือนตุลาคมที่ผ่านมา แต่นักวิเคราะห์บางท่านกล่าวว่า เศรษฐกิจโลกในปีนี้อาจจะขยายตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปแทนที่จะเติบโตอย่างก้าวกระโดด เนื่องจากมีความกังวลเรื่องปัจจัยทางการเมืองและเศรษฐกิจบางประการที่ยังไม่ชัดเจน เช่น เพดานหนี้ของสหรัฐฯ ความยั่งยืนของอัตราว่างงานในสหรัฐฯ การปรับโครงสร้างหนี้ในยุโรปจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด การเติบโตของเศรษฐกิจจีนและอินเดียในปีนี้อาจไม่สูงมากเช่นในอดีต เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ปีนี้โดยส่วนตัวผมคิดว่าเศรษฐกิจโลกดีกว่าปีที่แล้วแน่ๆ โดยเฉพาะตลาดอาเซียนซึ่งมีตลาดหลักในการส่งออก คือ สหรัฐฯ และประเทศในยุโรป น่าจะเติบโตสูงขึ้นจากแรงหนุนของการส่งออกที่เพิ่มขึ้นและการเติบโตในช่วงสิบกว่าปีมีเสถียรภาพพอสมควร แม้ว่าโดยเฉลี่ยแล้วจะมีอัตราเติบโตร้อยละ 5 ต่อปีก็ตาม หรือเรียกว่า **ช้าแต่ชัวร์** ก็ได้ครับ ขณะที่ตลาดจีนในปีนี้อาจลดลงเหลือร้อยละ 7.5 เนื่องจากการลงทุนที่ลดลงและยังมีความกังวลบ้างเรื่อง Shadow Banking ในภาคการธนาคารซึ่งคาดว่าจะมีสูงถึงร้อยละ 34 ของ GDP แต่รัฐบาลจีนก็ยืนยันว่าสามารถดูแลได้ แต่ไทยอาจจะได้อานิสงส์จากเศรษฐกิจตลาดหลักฟื้นตัวทำให้เงินนำเข้ามามากขึ้นเพื่อการผลิตและการส่งออก

ปีนี้เศรษฐกิจโลกและค่าเงินบาทเป็นใจให้ผู้ส่งออกไทย แต่ปัญหาที่น่ากังวลสำหรับไตรมาสแรก คือความไม่มั่นใจต่อเสถียรภาพทางการเมือง ทำให้ยังไม่มีการสั่งซื้อสินค้า ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสถานการณ์การส่งออกของไทยในไตรมาสนี้ จากการคาดการณ์ของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย อาจทำให้อัตราการเติบโตยังติดลบร้อยละ 1.9-1.5 อย่างไรก็ตาม หากสถานการณ์ทางการเมืองภายในประเทศสามารถจบลงในเวลาอันสั้นและคลี่คลายไปในทางที่ดี จะส่งผลให้ไตรมาส 2-4 มีแนวโน้มดีขึ้น โดยไตรมาส 2 จะเป็นบวกร้อยละ 4 ไตรมาส 3 ขยายตัวร้อยละ 7 และไตรมาส 4 ขยายตัวร้อยละ 10 ดังนั้น จึงหวังว่าตัวเลขการส่งออกไทยทั้งปี 2557 จะเติบโตได้ร้อยละ 4-5

แม้ว่าเศรษฐกิจโลกจะดูดีขึ้นแต่ท่านผู้อ่านอย่าละเลยที่จะทำการค้าด้วยความระมัดระวัง เพราะมีการคาดการณ์ว่าอัตราการล้มละลายของธุรกิจโดยรวมของโลกจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 จากปีที่แล้ว และเพิ่มขึ้นร้อยละ 24 จากช่วงวิกฤตเศรษฐกิจระหว่างปี 2543-2550 เพราะผู้ประกอบการในต่างประเทศอาจไม่สามารถอดทนรับภาระการขาดทุนจากเศรษฐกิจที่ตกต่ำในช่วงที่ผ่านมาได้อีกแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศแถบลาตินอเมริกาซึ่งเศรษฐกิจไม่ค่อยสู้ดีนัก จึงคาดว่าอัตราการล้มละลายจะเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 10 ในสหภาพยุโรปเพิ่มขึ้นร้อยละ 9 และในยุโรปตะวันออกและยุโรปกลางเพิ่มขึ้นร้อยละ 6 แต่ที่จะลดลงอย่างมากคือสหรัฐฯ ซึ่งคาดว่าจะลดลงถึงร้อยละ 11

การส่งออกในปีนี้อาจเป็นความหวังหลักที่จะทำให้เศรษฐกิจไทยเติบโตได้ร้อยละ 4-5 โอกาสทางเศรษฐกิจเป็นใจแล้วครับ ดังนั้นช่วยๆ กันลุยไปข้างหน้าครับ สำหรับตลาดที่มีความเสี่ยงก็ไม่ใช่ว่าไม่ควรขายนะครับ แต่เราสามารถจัดการความเสี่ยงได้ เช่น การค้าแบบ Letter of Credit (L/C) หรือส่งมอบสินค้าเมื่อผู้ซื้อชำระเงินก่อน หรือใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงเช่น การประกันการส่งออก รวมทั้งอย่าลืมการป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนด้วยนะครับ สวัสดีครับ